

Gemeente onschendbaar. Toch?

Mogelijkheid tot strafrechtelijke vervolging van gemeenten

Uitspraak Hoge Raad 20 februari 2018 ECLI:NL:HR:2018:236

Op 10 december 2012 wordt de gemeente Stichtse Vecht veroordeeld wegens de dood van twee motorrijdsters. Conclusie van de Rechtbank Utrecht: dood door schuld. De gemeente wordt verweten de weg waar het ongeval gebeurde slecht te hebben onderhouden en onvoldoende te hebben gewaarschuwd voor de gevaarlijke toestand van de weg.

Auteur: mr. A.V.K. Goudzwaard

behandeling van de zaak is er rechtsgang over de vraag of het wel mogelijk is de gemeente strafrechtelijk te vervolgen. Die rechtsgang wint het Openbaar Ministerie. De gemeente heeft volgens de rechter geen strafrechtelijke immuniteit en kan worden vervolgd.

In Nederland kennen wij meerdere mogelijkheden om een zaak aan de rechter voor te leggen. Wat deze zaak betreft: de gemeente had haar strafrechtelijke veroordeling in hoger beroep kunnen aanvechten en zelfs nog in cassatie kunnen gaan bij de Hoge Raad.

Nu de gemeente na de uiteindelijke uitspraak van 10 december 2012 niet in hoger beroep gaat, ontstaat met deze uitspraak dus zeer belangrijke jurisprudentie. De gemeente noch het OM brengt de zaak hogerop, en dus krijgt ons hoogste rechtsorgaan – de Hoge Raad – geen mogelijkheid om over de strafrechtelijke vervolging een oordeel te geven. De uitspraak is als het ware een nieuw ‘piketpaaltje’ in de mogelijkheden om een gemeente of ander bestuursorgaan voor de strafrechter te krijgen. Blijkbaar wil de advocaat-generaal van de Hoge Raad niet dat er in Nederland dergelijke jurisprudentie ontstaat. Hij stelt dan ook zelfstandig cassatie ‘in het belang van de wet’ in.

De centrale vraag is dan: hoort bij de wettelijke taak tot wegonderhoud en tot het nemen van verkeersbesluiten strafrechtelijke immuniteit?

Uitspraak Hoge Raad

In eerdere uitspraken stelt de Hoge Raad dat uitvoer van wettelijke taken strafrechtelijke immuniteit kan geven. Dan moet die taak echter niet door een andere partij dan functionarissen van de gemeente kunnen worden uitgevoerd. Denk daarbij aan de uitgifte van paspoorten. Dit is een taak van de gemeente en kan niet door bijvoorbeeld een adviesbureau worden uitgevoerd. De Hoge Raad vernietigt uiteindelijk wel de uitspraak van de rechtbank, maar doet dat alleen voor het nalaten van het nemen van ‘verkeersbesluiten’, zoals die tot het plaatsen van waarschuwborden en dergelijke. Dat vindt de Hoge Raad toch echt een wettelijke taak van het bestuursorgaan zelf. Het onderhoud aan de weg kan echter wel degelijk door een andere partij dan de gemeente worden uitgevoerd. Op dat punt kon de gemeente dus wel strafrechtelijk worden vervolgd.

Voor de uitspraak van 10 december 2012 heeft dit geen gevolgen. De uitspraak van de Hoge Raad is alleen van belang voor de ‘piketpaaltjes’ van

Hoort bij de wettelijke taak tot wegonderhoud en tot het nemen van verkeersbesluiten strafrechtelijke immuniteit?

de strafrechtelijke immuniteit van Nederlandse bestuursorganen. Kort gezegd: slechts datgene wat aan een overheid is toegeschreven als wettelijke taak, wat niet door een andere partij kan worden uitgevoerd, kan strafrechtelijke immuniteit geven. Het blijft dus opletten.

Mr. A.V.K. Goudzwaard is als boomjurist/ juridisch adviseur groen, natuur en landschap werkzaam bij Cobra groenjuristen, onderdeel van Cobra adviseurs. Cobra adviseurs adviseert over alle aspecten met betrekking tot stedelijke natuur.

Boomwortels hadden het wegoppervlak tot wel 6 cm opgedrukt. Hierdoor stuiterde de motor van de vrouwen over meerdere hobbels in het wegdek. De motorrijster en medepassagier kwamen ten val en werden door een tegemoetrijdende vrachtwagen overreden. Voorafgaand aan het dodelijke ongeval waren er al klachten over de weg. Enkele weken voor het ongeval was er zelfs een andere motorrijder ten val gekomen. De gemeente had wel enkele waarschuwingsborden geplaatst en veiligheidscontroles laten uitvoeren, maar de controlemetingen waren niet op de juiste manier uitgevoerd. Verder had de gemeente geen maatregelen genomen. De impact van de veroordeling op het bestuursorgaan is enorm. De gemeente gaat tegen de uitspraak niet in hoger beroep. Stichtse Vecht wordt veroordeeld tot een boete van 22.500 euro.

Strafrechtelijke vervolging van een gemeente is uitzonderlijk, en vervolging met een dergelijke uitslag al helemaal. Voorafgaand aan de inhoudelijke

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-7561